

a hallgatók részére egy konviktusnak szervezését kéri. A város egyelőre tudomásul vette az átiratot addig is, míg érdemlegesen határozni fog benne. Tervbe van véve a jelenlegi transportháznak kibővítése, amelynek helyére építenék a konviktusot.

— **Haláleset.** Galambos Ödön, szül. Pál Margit élete 24-ik évében f. évi július hó 14-én hosszús szenvedés után Kiály-Helmeczen ethunyt.

— **Hazug levélszekrények.** A napokban e cím alatt megírtuk, hogy az utcai levélszekrényeket a m. kir. posta közegei korábban szokták kiüríteni, mint a felirások a kiürítés idejét jelzik s így a közönség tévedésbe ejtetik. Felszólalásunkra a következő választ kaptuk:

A „Felsőmagyarország“
tek. szerkesztőségének

Helyben.

A becses lapjának folyó hó 12-ikéről keltezett 157. számában „Hazug levélszekrények“ cím alatt megjelent felszólalásra vonatkozólag értesitem a tek. szerkesztőséget, hogy bár a közleményben az utca, illetve városrész, melyben a levélgyűjtő szekrényeknek idő előtti kiürítése eddig állítólag nap-nap után történt volna, kélfően megjelölve nem lett s így a hibás közeg kideríthető nem volt: szigoruan intézkedtem az iránt, hogy a város területén kifüggesztett levélgyűjtő szekrények kiürítésének ideje pontosan betartassék, illetve, a levélgyűjtés a gyűjtőszekrényeken alkalmazott jelző táblácskákön feltüntetett időnél korábban ne történjék.

Kassa, 1901. július 16.

kir. tanácsos p. t. igazgató

helyett:

Dávid Endre
p. t. tanácsos.

Készséggel tesszük közzé e választ, a postaigazgatóság előzékenységének és gondos figyelmének bizonyítéka, miután magunk is meggyőződhetünk arról, hogy a rend helyreállt.

— **Segélyezett községek.** A vármegyében létesített segélyalapok támogatására a földmivelésügyi miniszter segélyösszeget engedélyezett, oly módon, hogy ez összegből a vármegyének ne valamennyi községe, hanem első sorban a szegényebb s a támogatásra bármi okból leginkább rászorult azon községek segélyalapjai részesítenek támogatásban s a melyekben a gazdasági munkások nagyszámmal vannak. Így a vármegye 264 községe közül csupá 86 részére jutott segély. Legtöbbet Szikszó község 570 kor., 24 község 180 kor., 180 koronát kapott 43, 300 koronát 18, 100 koronát kapott 17 és 80 koronát nyolc község.

— **Boszantó sajtóhiba.** Lapunk július 19. számában „Sötét büvök“ cím alatt megjelent második napihirben boszantó és értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. Az alulról számított hatodik sorban „kormányzásában“ helyett „közbiztonságában“ olvasandó.

— **Tifusz-járvány a vármegyében.** Egyszerre két helyről is tifusz-járványról értesítenek. Zsujta községben, mint tudósítónk írja, több rendbeli tifuszos megbetegedések történtek, ugyszinté Jászó-Mindszenten is. A hatóság mindkét helyen a legszigorubb óvintézkedéseket fogantatosította a betegség továbbterjedésének meggátlása érdekében.

— **A Hunyadi-utca burkolata.** A kassai községi iskolaszék a napokban ülést tartott, melyen a többek közt a Hunyadi-utcai tantestületnek panaszát is tárgyalták. E panasz pedig oda irányul, hogy az iskolai tanítás a nagy zaj miatt igen sokszor megvan akadályozva. Az iskolaszék elhatározta a baj orvoslását, amely csak annyiból áll, hogy az iskola környékét, úgy mint a Kovács-utczán is van, aszfalt burkolattal lássák el. Az ügy legközelebb a közgyűlés elé fog kerülni, mert azt akarják, hogy még a tanév beállásával segítve legyen e bajon.

— **Elfogott tolvaj.** A csendőrség tegnap délután elfogta Kardos Pál csavargót, ki a rendszeres betöréseknél és lopásoknál társa volt Baksy Sándornak. Legutóbbi bűnös mesterségüket is együtt követték el s a csendőrség a Kardoson lévő ruhákat is lopottaknak ismerte föl. A híres tolvajt tegnap hozták Kassára, az éjjel a városi fogdavidégre volt, ma pedig kora reggel tovább tolonozolták Miskolcra, a hol már folyik a vizsgálat társa, Baksi ellen.

— **Por a főutczán.** A főutca kövezését alig fejezték be, máris újabb keserves panaszokat hallunk azoktól, a kiket szerencsétlen sorsuk Kassa közlekedésének legfőbb útján visz. A főutca poros, rémségesen, ijesztően, fullasztóan poros. A mikor délután két három órakor a nap ontja a meleget és zuhogó, lángoló tűzhullámok korbácsolják végig a szegény emberiséget, akkor a főutczán járó kocsik olyan port vernek fel, hogy fulladozik tőle a legjobb tüdejű ember is. A gyilkos por a gyilkos hőségben egyértelmű a halálbüntetéssel. Ezen a tarthatatlan állapoton pedig könnyű volna segíteni. A helyett, hogy estefelé hat-hét óra körül locsolják az utczákat, locsolhatnák délután két három óra körül. A hatás ugyanaz volna és segítene a város azokon, a kiknek délután is van dolguk és a kiket fojtogat és beteggé tesz a főutca borzalmas pora.

— **Szabó-iparosok kongresszusa.** Az országos szabó-ipartársulat ez év szeptember havában országos szabó-iparos kongresszust szándékozik rendezni Aradon. A mozgalmat az aradi ipartestület szabószakosportja indította meg. Ennek kezdeményezésére az országos ipartársulat kérdőíveket küldött szét Magyarországon összes szabószakosportjaihoz, hogy azok jelentsék ki, mely napon kívánják a kongresszust megtartani, s mily tárgyakat óhajtanak az értekezlet napirendjébe felvenni. A válaszokat két hét múlva veszi tárgyalás alá az aradi szakosport és ezek alapján az előkészítő bizottság megteszi a lépéseket a kongresszus megtartására.

— **Éjjeli gyakorlatok.** A katonai gyakorlatokat megelőző éjjeli gyakorlatok már megkezdődtek. Ugyanis a kassai 9. honvéd gyalogezred tegnap délután indult el éjjeli gyakorlatra, amelyről ma éjjel után 2 órakor tért vissza. Ma d. u. 4 órakor ismét a cs. és kir. 66. gyalogezred vonult ki, s hasonlóképen hajnal felé fognak visszatérni.

— **A csendőrségi laktanyák őrzése.** Igen gyakran fordul elő az az eset, hogy a csendőrségről az összes legénység kénytelen eltávozni s ilyenkor teljesen őrizetlen marad a laktanya. Hogy ez a jövőben elő ne forduljon, dr. Rakovszky Endre vármegyénk alispánja megállapodott a m. kir. IV. sz. csendőrkerület Kassán székelő parancsnok-

ságával, hogy ily alkalmakkor a szolgálatra menő utolsó csendőr az illető községi bírónak fogja átadni a laktanya kulcsát megőrzés végett, hol az a vissza, vagy más honnan érkező csendőrök rendelkezésére fog állani.

— **Hasznos házi állatok összeírása.** Koós Béla, a füzéri járás főszolgabírája a mai napon küldte be jelentését a járási területén levő hasznos házi állatokról az alispáni hivatalba. A jelentés szerint a járás területén 3859 ló, 22 szamar, 3353 tisztaszarvasmarha, 295 borzderes és 3886 tarka kecske van.

GÖMÖRI HIREK.

— A Felsőmagyarország tudósítójától. —

Kassa, július 19.

— **Képviselőjelölés.** Folyó hó 14-én ment végbe dédesen dr. Szeless Ödön rima-szombati ügyvéd jelölése. A gyűlésen több országgyűlési képviselő volt jelen. Dr. Szeless programbeszédét is megtartotta.

— **Bucusi Jászóvárótt.** Vasárnap tartották meg Jászóvárótt a szent Norbert tiszteletére rendelt bucsút. Messze vidékről is jöttek hívek, hogy részt vegyenek a fenséges ünnepen. A közeli falvane népe zászlók alatt plébánosokkal vonultak be az ősi egyházba. Az ünnepi szent beszédet Sarneczky G. premontrei tanár tartotta. A nagy misét a rend főpapja, dr. Takács Menyhért prépost-prelátus pontifikálta fényes segédlettel. Az ünnep fényét nagyban emelte Sebők Sárika énekművésznőnek két énekszáma. A remek intonálás, a pompás színezés és az a gyönyörű hang, a melylyel a két énekdarabot előadta, a legkényesebb igényeket is kielégítették. Jóleső örömmel konstatálhatjuk, hogy a tiszta tótajku Rudnok község hívei a jelen bucsukor már csak magyarul énekeltek, a mi a község derék plébánosának, Dr. Ventkó Jusztinnak és a tanítónak az érdeme. — Ha mindentűt ily kezekben lesz letéve a magyarság zászlaja, úgy hiábavaló a pánszláv fészkelődés és néhány éretlen tacsó henczegése.

— **Andrássy és a losoncoziak.** A roznyói jelenlegi képviselője gr. Andrássy Gyula, mint értesülünk, a jövő országgyűlési cikluson a losoncozi kerületet fogja képviselni, miután a neki felajánlott jelöltséget elfogadta s megválasztatása bizonyosra vehető.

— **Gyilkosság.** Prackfaluban két szomszéd összeveszett s a verekedéssé fajult viszálykodás közben az egyik a kezében levő fejszével kettéhasította a másiknak a fejét. A civakodás oka egy közös cseresznyefa volt, melynek gyümölcsén nem tudtak békével megosztani. A gyilkost a gölniczbányai járásbíróhoz kísérte a csendőrség.

— **Vezérkari tiszték a jégbarlangnál.** A dobsinai jégbarlangot folyó hó 11-én Catty báró vezérkari ezredes, továbbá Wilderding lovag és Plank Ede vezérkari őrnagy vezetése alatt 24 vezérkari tiszt látogatta meg. A barlang megtekintése után a vendégek ügyesen összeállított s kitűnő ebédre gyűltek össze a barlangi szállónál, nem győzve dicsérni a szives fogadtatást s mindenképen kiváló ellátást, másrészt csodálkozásuknak adni kifejezést a természet e tüneménye fölött. A barlangtól a vendégek terep-felvétele céljából a Királyhegyre tettek kirándulást. Az előző éjjelt a hercegi vadászkastélyban töltötték, hogy a hercegi ismert vendégszeretetét élvezték. Ugyancsak folyó hó 11-én a délmagyarországi anító-egyesület vagy 70 tagja szemléltet

meg a barlangot. Ezen egyesület vagy 25 más tagja meg néhány nappal azelőtt volt ott. Ez az egyesület általában véve igen dícséretes buzgóságot fejt ki hazánk ritkaságainak látogatásában s minden évben tesz hasonló tömeges tanulmányi kirándulásokat.

— **Tüzeset.** *Gajdos* Ferencz svédleri korcsmáros állásában tűz ütött ki, mely a rendkívüli nagy szárazság folytán 12 lakóházat s több melléképületet hamvasztott el. Nemcsak a takarmány, hanem háziállatok is nagy mennyiségben áldozatul estek a pusztító elemnek. Állítólag vétkes gondatlanság forog föl a szerencsétlenség okául.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Nyári idill.

Történik Kajászó-Szent Pálon. A »társulat«, mely három tagból áll, egy véres drámát ad.

Ügyelő (a drámai hősnőhöz): Nagysád, vegye tudomásul, hogy tüntetés végett felirtam. Egy jelenetben elmosolyodott.

Hősnő: Na, s aztán? Miért nem írja fel a közönséget, hisz az minden jelenetben nevetett.

Ügyelő (a nézőtérre tekint ki a függönyön levő kis lyukon): És tényleg, mind a hárman nevetnek . . .

** **Lányi Géza daltársulata.** A nemzet csalogányának kedves czimbalmosa, a Népszínház kitűnő zeneművésze, *Lányi Géza* tegnap este tartotta első hangversenyét daltársulatával a Schalkház udvarkertjében. A társulat tagjai közt sok jeles erő van s a hangverseny pompásan sikerült. A nagyszámú közönség minden szót meg akart ismételtetni. Különösen tetszettek *Lányi* remek czimbalon-szólói és a gyönyörű kurucz-dalok. Hanem azt márt egyáltalán nem értjük, mért muszáj néhány „jödlerozó“ német dalszámot is előadni.

** **A naiva zsurjai.** Egy gyulai lapban olvassuk a következő kedélyes hírt: „A Krecsányi-társulat Noémije nagyszabásu jout rendezett tegnap kötél-utcai lakásán, melyen a társulat több tagja volt jelen. Lapunk jout munkatársa is megjelent, úgy a mint illik fehér nyakkendővel, frakkal, czilinderrel és több effélével ellátva, de az ajtónál arról értesült, hogy az uraknak külön teremben van terítve. A naiv Noémi ugyanis annyira előzékeny volt a meghívott férfi vendégekkel szemben, hogy nem akarta bosszantani őket esetleges kényszer — udvarlással. Tudósítónk jelentése szerint a jouton tizenhároman vettek részt és ugyanannyit vitték el a kötél-utcai szalonból — teljesen vízmentes állapotban és mégis elázva. Értesülésünk szerint a tizenhárom kivánságára a jout megismétlik. mert a kedves naiva a sok ujrázásnak ellentállni képtelen volt“. Mint már megirtuk, vidám életet teremtett Gyulán a színház. Ha a naivánál ilyen lumpolások esnek, mik folyhatnak — a komikánál?

LEGUJABB.

(Délután érkezett távirataink.)

A berlini szerződés revideálása.

Berlin július 19. (A F. er. táv.) A czár revideáltatni akarja a berlini szerződést s e végből már legközelebb Pétervárra vagy Kopenhágába konferenciát fog összehívni.

A vatikáni nagykövetség megszűnt.

Páris, július 19. (A F. er. táv.) A kamara költségvetési bizottsága az összes szavazatokkal kettő ellenében elhatározta a vatikáni nagykövet állásának megszüntetését és a külügyminiszterium költségvetésének több más tételénél is törléseket eszközöltek.

A szerb királyi pár utja.

Belgrád, július 19. (A F. er. táv.) A király és a királyné hosszabb nyári tartózkodásra ma Semendriába utaztak.

A transzváli háboru.

London, július 19. (A F. er. táv.) Abban a harcban, amely e hónap 14-én Aliwalnorhtól 24 mérföldnyire folyt, angol részről elesett 7 ember, megsebesült 3 tiszt és 17 ember.

Bloemfontein, július 19. (A F. er. táv.) Az oranjei harcokban a burok részéről elesett Botha Károly, Botha Fülöp fia, Hamun Tamás hadnagy és Oliver lovaszászlós.

Pretória, július 19. (A F. er. táv.) A buroknak Vlackfontein mellett elkövetett kegyetlenkedéseiről szóló hírek a laptalanoknak bizonyultak. A burok a háboru ideje alatt kevés kivétellel, mindig emberségesen és nagylelkűen jártak el.

EGYESÜLETEK.

(=) **A Bodrogközi Dalárda.** Régi óhaj, a közönség régi vágyát, egy bodrogközi Dalárda megalakítását vitték keresztül Király-Helmezen a Bodrogköz közéletének vezető egyéniségei. Az értekezletet *Egry Elek* körelnöksége alatt *Isépy Zoltán* szolgabíró összehívására tartották meg. A dalárda védnökéül gróf *Majláth József*et kérték fel, ki ezt a tisztséget készséggel fogadta el. Elnökké megválasztották *Bodnár Ferencz* kir. aljárásbíró, alelnökök lettek: *Pauliczky Ferencz* és *Isépy Zoltán*, pénztárnok: *Oláh Ignác*, jegyző: *Bajkay Imre*, karnagyok: *Szeretin Hugó* és *Palságh Hugó*. Nyolcz választmányi és két póttag.

SPORT.

Utóhangok az ez évi kassai versenyekhez.

Egy, az idei kassai versenyek második napján a földmívelésügyi magy. kir. miniszter díjjánál — előfordult szokatlan incidens m. kir. miniszter díjában, előadta — birt engemet arra, hogy szokásom ellenére tollhoz nyulva, így hívjam föl különösen: „a Magyar Lovaregylet,“ — de nem különben kivétel nélkül minden hazai vidéki versenyegylet igazgatóságának figyelmét arra, — az alább leirt „uj“ versenylovaglasi módnak a jövőben eleje vétessék és ismétlése megakadályoztassék.

Ugyanis Kassán — a fentnevezett napon és versenyben — melynek egy 1500 korona díjjal dotált 3200 méter távu akadályversenynek kellett volna lennie — három ló indult urlovasok alatt. A 3 ló lépésben indított s úgy lovagoltatott az első akadályig, ez előtt körülbelül 50 méternyire vágta ugrattatták be, — de az akadályon túl rögtön ismét lépésbe vétettek. Így lett

belovagolva az egész akadályversenypálya $\frac{3}{4}$ része, míg az utolsó akadály előtt vágatni kezdett a mezőny, — és a 3200 méteres akadályversenyből egy körülbelül 800 méter távu sikkverseny lett. Ezen egész különleges lépésverseny 18 hosszú percig tartotta a közönség türelmét a kintpadon.

Hogy mi indította a lovasurakat ezen váratlan és meg nem szokott versenylovaglasi módra, — azt nem tudom, — nem is fürkészem; de bármilyen lett legyen ennek indoka, azt helyeselni nem lehet; és mivel hallgatásunk által egy legalább nekem veszeljesnek látszó praecedens szentesíthet, mint olyan, ki a versenysporttal már elég régen előszeretettel foglalkozom és mint a „kassai Versenyegylet“ igazgatóságának elnöke kötelességemnek tartom az ugyis sok ellenséggel bíró — gyakori támadásoknak kitett — versenysport érdekében felszólalni.

Ha ilyenmü versenyekkel fogjuk „mullattatni“ a nézőközönséget, akkor ne csodálkozunk, ha esetleg — csalódva kombinatioiban a publicum elidegenedik pályáinktól s ennek folytán elmarad.

Lehetnek ugyan talán nagy ritkán esetek, a hol imitt-amott — egy nehéz akadályokkal bővelkedő pályán, — a hosszú táv és mély föld kényszerítheti a versenyzőket, hogy a vágat egy időre megszakítsák, de azért itt sem fog előfordulni, hogy az egész pálya lépésben lovagoltassék be, — mint a hogy az Kassán történt.

Nálunk a legkomolyabb és legerősebb steeplechase pálya Pardubitz, — Angliában: Liverpoole; az elsön késön ősszel, — a második kora tavasszal tartatnak meg a versenyek. Nagyon sokszor megtörténik — a rendesen esős időszak folytán — hogy úgy itt, — mint amott tul mély a pálya, de azért itt sem tartják szükségesnek a lovasok az egész distanziát nyugodt lépésben lovagolni be. Ha meg van engedve egy versenyt így lovagolni, — miért ne szabadna az egész programot így morzsolni le?! Ily körülmények közt kizárólag csak magunkat fogjuk okolhatni, ha a nézőközönség teljesen kimarad. Ha a nézőközönség galopp versenyeket remél látni és lépésversenyekkel vendéglik meg a szereplők és az ezt rossz néven veszi: azon nem csodálkozunk.

Kérdem tehát, szükséges-e az ebbeli intézkedés vagy sem? Nézeteim szerint elkerülhetetlenül szükséges, — s tagadom, hogy az alapszabályokat megváltoztatni vagy kitoldani ne lehessen, ha azok hiányosságát az ember belátja és ez által versenyügyünk javát éri el és a publikum érdekeit megóvja és védi.

Nem kétlem, hogy mindazok, kik versenyügyünk javát igazán szívükön hordják, magukéva teszik nézetemet és oda fognak működni, hogy az ilyen semmi által sem indokolt kiforgatása a verseny föltételek intencziójának és a publikum megréfalásának — még csak az eshetősége is megakadályoztassék az által, miszerint tolldasnak meg versenyalapszabályaink azon ponttal:

hogy „minden versenyben — az igazgatóság által elfogadhatónak látott fontos okok nélkül — annak meg nem szakított vágatában való lefutása megköveteltetik, különben érvénytelen a verseny és a díj nem adatik ki.“ Sikkversenyeknél pedig határozottassék meg azon idő maximuma, amely alatt egy kilométert be kell futni, hogy nevétségessé ne váljon a verseny egy szabadon választható jármódor alkalmazása által; egy szóval hassunk oda, hogy a galopp versenyek valóban galoppban lovagoltassanak is.

Kelt Mándokon, 1901. jul. 14-én.

Gr. Forgách László.